

поняттями стандартизації стосовно конструкторських документів, комплектністю і правилами виконання експлуатаційних конструкторських документів, системою конструкторської документації за показниками якості і довговічності продукції, видами та засобами контролю конструкторської документації, системами розробки та постановки на виробництво машинобудівної продукції, правилами виконання дослідно-конструкторських робіт, правилами виконання кваліфікаційних робіт випускників. За результатами курсу, з метою перевірки знань що отримали студенти, проводяться контрольні заходи. Теоретична частина оцінюється за результатами здачі контрольної тестової роботи, яка містить 10 теоретичних завдань. Практичні роботи оцінюються за результатами виконання завдань та захисту практичних робіт, оформлених згідно вимог, викладених у методичних рекомендаціях до їх виконання.

#### *Література:*

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Забезпечення якості конструкторської документації» для бакалаврів спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. гірн. машин та інжинірингу. Д. : НТУ «ДП», 2023. 14 с.

**УДК 37.015.3:005.32:81'243:808.5**

## **ПАРАДИГМАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ**

*Ципіна Д.С., к.пед.н., доцент  
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця*

При розробці педагогічної системи формування особистості

майбутнього фахівця надзвичайно важливим є дотримання певної наукової парадигми.

Парадигма – (від грецьк. *paradeigma* – приклад, зразок) – це визнана наукова теорія, яка впродовж певного часу надає модель наукової діяльності. До складу парадигми входить сукупність теоретичних принципів, методологічних норм, світоглядних настанов і ціннісних критеріїв.

Основним завданням в процесі фахової підготовки є формування цілісної особистості студента, її інтелектуальної, вольової та емоційної сфер. Тому за провідну освітню парадигму вважаємо гуманістичну, концептуальним принципом якої є ідея про пріоритет інтересів особистості, повноцінна реалізація внутрішнього потенціалу студента. Основними характеристиками навчання у закладі вищої освіти за гуманістичної парадигми є систематичність і системність, творча активність, формування наукового мислення, самопізнання, самоідентифікація, суб'єкт-суб'єктний характер діяльності викладача і студентів. Навчання в межах такої парадигми ґрунтується на суб'єкт-суб'єктних відносинах між викладачем і студентом, що сприяє виявленню особистісних якостей останнього, його здібностей, та є основою для подальшого навчання.

Окрім гуманістичної парадигми, слід враховувати також тенденції розвитку професійного середовища від монокультурного до мультикультурного. Отже, доречним є спирання на культурологічну парадигму, провідною ідеєю якої є виховання культурної людини (людини культури та людини в культурі). Це здійснюється на основі діалогу культур. Ми дотримуємося думки науковців про те, що цінності і норми акумулюють у собі найвищі стимули людської поведінки, мають спонукальну дієву силу, є однією із стійких універсальних засад культури. Культурологічна парадигма спрямована на засвоєння універсальних

елементів культури і цінностей у процесі навчання і виховання. За визначенням фахівців, засилля наукової інформації та традиційність навчального процесу не надають можливості для зрощування критичного мислення, здатності до поліпозиційності думок, варіативності суджень. Підкреслено, що в існуючій структурі предметного навчання складно знайти гідне місце для ефективної демонстрації діалогічності та взаємодії культур. Зазначена парадигма передбачає набуття майбутнім фахівцем високого рівня культури мовлення, інформаційної культури, культури мислення; йому необхідно залучитися до відповідної організаційної (корпоративної) культури.

При вирішенні проблеми підвищення у майбутніх фахівців якості знань професійної спрямованості вважаємо за необхідне спиратися на традиційну знаннєву парадигму. В її межах здійснюється актуалізація основних понять, термінів, визначень відповідної предметної сфери, без чого неможливе формування індивідуального освітнього продукту. За твердженням науковців, знання несуть у собі великий духовно-ціннісний потенціал, і від вибору змісту навчальних предметів, їх ціннісно-сміслового наповнення залежить формування світоглядних позицій. Тому засвоєння гуманітарних знань сприяє цілеспрямованому формуванню у майбутніх фахівців розуміння значущості цінностей культурної спадщини й умінню їх реалізовувати в майбутній професійній діяльності. Фундаментальні знання, накопичені суспільством у процесі історичного розвитку відповідної предметної сфери є частиною культури, яка має увійти в особистісний досвід майбутнього фахівця.